

80aagahqwyibe8an.com/ukrajini-mon/nakazvid-08122016-1469-pro-zatverdjennya-2016-47461

5. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.

6. Початкова школа. Методичні рекомендації для вчителів на 2018/19 рік. URL: <https://osvita.ua/school/materials/metod-rekom/61559/>

7. Рамкова програма ЄС щодо оновлених ключових компетентностей (затверджена 17 січня 2018 року). URL: <http://dlse.multycourse.com.ua/ua/page/15/53>

8. Сайтарли І.А. Культура міжособистісних стосунків : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2007.

9. Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи. Дивослово, 2017, 7–8.

10. Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10–11 класи. Дивослово. 2017, 7–8.

Собчук Т.В.,
*здобувачка вищої освіти I курсу
за скороченим терміном навчання
відділення комп'ютерних та видавничих технологій
Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола
Науковий керівник – Гайда О. М.,
кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри права та медіакомунікацій*

СОЦІОЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СЛЕНГУ

Актуальним питанням сьогодення є дослідження сленгу в умовах сучасного суспільства. Навколишній світ важко уявити без швидких темпів глобалізації. Як результат, мова постійно зазнає певних змін, з'являються нові

слова. Головним джерелом модерної лексики в сучасній мові є видавнича продукція, соціальні мережі, спілкування, простори Інтернету, тощо.

Сучасна лінгвістика показує зростаючий інтерес до вивчення джерел зародження та функціонування сленгу. Теоретичним підґрунтям для нашого дослідження є праці вчених В. Балабіна, Н. Виноградова, Ю. Василенко, В. Дорди та інших.

Отже, мета нашої розвідки – розкрити особливості вживання сленгу.

Уже багато часу проблематика сленгу є предметом постійного наукового пошуку. У наш час сленг розвивається дуже швидко, адже спілкування серед молоді займає основну частину їхнього часу. Інтернет, книги, журнали, комікси, соціальні мережі, чати зробили молодь залежну від цього спілкування, а отже, як результат, основи для розвитку сленгу суттєво розширилось. Молода людина активніше відкидає те, що зникло або зникає та стрімко шукає нового. З погляду на це актуальною є проблема дослідження молодіжного мовлення, зокрема і самого сленгу.

Науковці, у своїх працях, термін «сленг» часто пов'язують з мовленням молоді, адже саме вона найбільше вживає у спілкуванні сленгізми. Єдиного правильного значення слова «сленг» немає і досі. Неодноразові спроби розмежувати це поняття і загальноновживану лексику не дали результатів.

У тлумачному словнику української мови (онлайн версії) є два визначення терміну «сленг»:

1. Розмовний варіант професіонального мовлення;
2. Слова або вирази, характерні для мовлення людей певних професій або соціальних прошарків, які, проникаючи в літературну мову, набувають помітного емоційно-експресивного забарвлення (Тлумачний словник).

М. Маккриндел стверджує, що сленг означає слово, вирази, часто коротковживані і не придатні для офіційного спілкування (Маккриндл).

Подібні значення доповнимо і думкою Н. Глушук, де вказано, що сленг найчастіше залежить від соціального статусу людей, які ним користуються,

їхнього походження, професії, хобі. Однак він вирізняється більшою точністю і експресивністю, ніж загальноживана лексика (Глушук, 2013: 22).

В. Балабін характеризує сленг, як неформальну, ненормативну та, з точки зору її функціоналу, мізерну мову, що використовується для здійснення емоційно-експресивної, комунікативної, корпоративної та регулятивної мовленнєвих функцій (Балабін, 2002: 11). В той час, дослідник Ю. Василенко пропонує іменувати сленгом молодіжний жаргон і визначає такий сленг, як збірну лексику індивідуальної молоді (Василенко, 2009: 2). У своїй праці В. Дорда вважає, що молодіжний сленг містить лексику як мінімум трьох лексико-стилістичних підсистем: вульгаризмів, нестандартної розмовної мови й професійного жаргону (Дорда).

Можна стверджувати, що майже кожна група людей, яких об'єднують певні спільні інтереси, має свій особливий тип мовлення, який переростає у нові сленгові утворення, що поширюється між собою. Учасники подібного гурту можуть навіть не здогадуватися, що творять нові слова. Адже, вживання сленгу для них є свідомим процесом, спрямованим для уточнення власних думок між співрозмовниками.

Згідно із Законом України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», до молоді належать громадяни віком від 14 до 35 років (Закон України). Із цього визначення можна вважати, що до людей, які користуються молодіжним сленгом належать середовище учнівської молоді, студенти та окремі групи працюючих / безробітних.

Чинниками, що впливають на виокремлення молодіжного сленгу є:

- соціальне оточення;
- погляди на життя;
- поля інтересів;
- спілкування;
- коло діяльності тощо.

Багато науковців і дослідників подібної теми вважають, що у молодіжному сленгу простежується тенденція до спрощення та економії мовних зусиль, що проявляється у вживанні скорочених лексичних одиниць і коротких слів (Глушук, 2013: 25). Існує багато способів утворення сленгових слів: складання, додавання суфіксів та префіксів. Також одним із таких способів є скорочення, яке прослідковується у романі Люко Дашвар «Ініціація».

Пам'ятаємо, що характерним для сленгу є закон економії мови. Так, письменниця подає такі слова у реченнях: *«Мну в руці **сотку**, здивовано дивлюся на нотаріуса»* (Дашвар, 2018: 20); сотка – сто гривень (Тлумачний словник), *«І вірші, і статті, і оповідання, і закінчила **філфак** з відзнакою»* (Дашвар, 2018: 33); філфак – філологічний факультет (Тлумачний словник), *«Звичайні люди в основній своїй масі наразі дивляться по телевізору жахи новин, молоді розтеклися по **тусах**, клубах, вечірках»* (Дашвар, 2018: 43); туса – зустріч, вільне зібрання для знайомства, обміну думками (Тлумачний словник), *«Просто наберуся сміливості, піду до діда і поверну йому план порятунку людства. В Інтернеті і без нього **шизиків** вистачає»* (Дашвар, 2018: 45); шизик – (шизанутий) психічно невірніважений (Тлумачний словник), *«Хитаю головою активно: діду, ви геній, вірю кожному слову, я ваш **адепт**, **фан** і палка прихильниця»* (Дашвар, 2018: 68); фан – людина, яка має перебільшене (надмірне) вподобання до певного предмету; адепт – певний послідовник, прихильник якоїсь ідеї (Тлумачний словник), *«Прийду і твердо скажу, що **дз** виконувати навіть не починала»* (Дашвар, 2018: 331); дз – домашнє завдання (Тлумачний словник).

Отже, аналіз наукових джерел показав, що ще немає єдиного визначення стосовно поняття «молодіжний сленг». Підсумувавши вище проаналізоване, приймаємо за підґрунтя розуміння молодіжного сленгу, як різновиду мови, що використовується переважно в усному спілкуванні окремої соціальної групи, яка об'єднує людей за певною спільною ознакою. Сленг часто вживається у романі письменниці Люко Дашвар «Ініціація», це надає можливість висловити

думку стисло та емоційно. Позитивні якості сленгу полягають у тому, що інколи дещо грубувата лексика дозволяє надати мовленню експресивного забарвлення, що особливо притаманно молодим людям. Таким чином авторка зближується з молоддю, вступаючи з ними в одну соціальну групу.

Література:

1. Балабін В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу. Київ : Київський національний університет ім. Т. Шевченка, 2002, 10–19.
2. Василенко Ю. Сучасний український молодіжний сленг. Львів : Львівський національний університет ім. І. Франка, 2009, 1–8.
3. Глушук Н. Лінгвопрагматика сучасного англomовного сленгу: витоки, класифікаційні та семантичні ознаки. *Вісник Львівського університету*. 2013, 22–36.
4. Дашвар Л. Ініціація. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2018, 416.
5. Дорда В. Співвідношення студентського сленгу з загальним та спеціальним сленгом. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzs_2009_81%281%29_81 (дата звернення 18.11.2019)
6. Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2998-12#Text> (дата звернення 11.11.2019)
7. Маккриндл М. Лексика та керівництво до спілкування у XXI столітті. URL : https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk&as_sdt=0,5 (дата звернення 10.11.2019)
8. Тлумачний словник української мови. URL : <http://sum.in.ua/f/> (дата звернення 10.11.2019).